

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

1.Mf.31.169/2023/7.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság dr. Incze Tamás Álmos ügyvéd (jogi képviselő címe) által képviselt **felperes** (felperes címe) **felperesnek**, dr. Szakács Eszter kamarai jogtanácsos által képviselt **alperes** (alperes címe) **alperes** ellen, munkaviszony jogellenes megszüntetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 9.M.70.594/2022/18. számú ítélete ellen, az alperes 19. sorszámú fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részében megváltoztatja, és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 233.591 forint (kétszázharmincháromezer-ötszázkilencvenegy) forint elsőfokú perköltséget, valamint 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

A perben felmerült 280.309 (kétszáznyolcvanezer-háromszázkilenc) forint kereseti illetéket és 373.746 (háromszázhetvenháromezer-hétszáznegyvenhat) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás

[1] A felperes 2013. március 1-től dolgozott az alperesnél, előbb közalkalmazotti, majd jogszabály változás folytán 2020. november 1-től határozatlan idejű munkaviszony keretében. A munkaköre kellékes-bútoros volt, közvetlen vezetője a kelléktárvezető volt. A felperes felettese 2013-2020-ig tanú1 volt, ezt követően pedig 2020. augusztustól tanú2.

[2] A felperes apró-kellékesi feladatokat látott el, ami azt jelentette, hogy apróbb, könnyebb kellékek elhelyezése volt a feladata a színpadon, az előkészítő asztalon, valamint az öltözőben. A próbák és előadások alatt a tevékenységét az ún. scenáriumban leírtak alapján végezte, ami összefoglalóan és részletesen tartalmazza, hogy egy-egy jelenetben mely kelléket kell pontosan mikor és hova helyezni, vagy kinek a kezébe adni.

[3] A feladatai közé tartozott un. scenárium alapján a szükséges kellékek előkészítése, kihelyezése, a scenárium megírása, az abban való változások lekövetése, a más által megírt scenárium megtanulása. Részt kellett vennie az előadások lebonyolításában, a függöny mögött vagy a nyílt színen, közönség elé kerülve kulturált magatartást tanúsítva kellett munkát végeznie.

[4] A felperes 2021. október 29. napjától 2021. november 8. napjáig betegállományba került. A betegállományból 2021. november 9. napján tért vissza, amikor az alperes a 2021. november 8. napján kelt felmondást közölt vele.

[5] A felmondás indokolása szerint a munkáltató a munkaviszonyt a felperes képességével összefüggő okból szüntette meg. Megállapította, hogy a felperes az elvárható szakértelem és gondosság követelményét napi munkavégzés során rendszeresen elmulasztotta, ami alapot adott a munkaviszonyával összefüggő magatartásra alapított okból történt munkáltatói felmondásra. A felmondásban rögzítette az alperes, hogy

- a felperes a kiadott feladatokat nem, vagy hiányosan végezte el, önálló munkára egyáltalán nem volt képes;
- a nyílt színi változásokat nem vállalta, rá sem merték bízni a kollegái;
- a előadás címe című előadás kellékeit pontatlanul helyezte el a színpadon, annak ellenére, hogy a produkció már évek óta a repertoáron van, és számtalanszor kellett már színpadra helyezni a kellékeket;
- az előadás címe1 próbája alatt a színpad szélén elaludt a kellék szófán, amit több munkatársa is látott;
- a színpadon a színpadi effektek cselekvéseiben nem vett részt, azoktól önkényesen távol maradt;

- karbantartási és javítási munkálatokban nem vett részt, vagy válogatott a feladatok közül;
- október közepén, amikor a raktárat pakolták a kellékesek, a felperes az ideje nagyrésztét a tárbán töltötte, pedig könnyű apró kellékeket is pakoltak a munkatársai, amit elbírt volna.

[6] Szakmai alkalmatlanságának következménye, hogy a kellékesek idejének és figyelmének egy része a felperes hibáinak korrigálására ment el napközben, amely a kellékesek munkavégzését lassította. Az alperes megállapította, hogy a felperes a munkaköri kötelezettségeit megszegte, a munkavégzése nem volt megfelelő, így nem kívánta azt a továbbiakban fenntartani.

[7] Az alperes a munkaviszonya megszüntetését követően, 2021. december 2. napján, bruttó 396.000 forint jutalomban részesítette felperest.

Kereset

[8] A felperes a felmondás jogellenessége miatt az alperes kötelezését kérte elmaradt jövedelem miatti kártérítés jogcímén 3.671.830 forint és kamat, elmaradt cafetéria juttatás címén 100.000 forint, és kamat, továbbá perköltség megfizetésére.

[9] Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a felmondásban szereplő indokok nem valósak, nem világosak és nem okszerűek. A felmondás azért sem lehet okszerű, mert a felperes 2021. december 1. napján jutalomban részesült.

[10] Az első felmondási ok kapcsán arra hivatkozott, hogy az alperes konkrét esetet nem jelölt meg. A második felmondási oknál az alperes szintén nem jelölt meg semmilyen konkrétumot. A harmadik felmondási okkal kapcsolatban előadta, hogy a előadás címe című előadás 2021-es évadában nem vett részt betegségei miatt, a 2021. október 26. és 27-ei próbán dolgozott, ahol megfelelően előkészítette a kellékeket.

[11] Az előadás címe1 előadás próbája alatt nem aludt el, csak 5-10 percre lehunyta a szemét. A színpadi effektek közül a füstölésben vett részt 2021. október 2-án a előadás címe2 című előadásban. A hatodik felmondási okkal kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy az elszakadt anyagok megvarrásában, a koszos, foltos anyagok kimosásában és a mosásban, valamint a raktár takarításban, a raktárpakolásban mindig részt vett.

Ellenkérelem

[12] Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltség megfizetésére kötelezését kérte.

[13] Hivatkozott arra, hogy felperes munkaviszonyát a képességeivel összefüggő okból szüntette meg. A munkavégzésével a jogviszonya kezdete óta gondok voltak, ami az elmúlt években csak fokozódott.

[14] Az első felmondási okkal kapcsolatban előadta, hogy a munkatársaktól folyamatosan panaszok érkeztek a munkavégzésére. E körben megjelölte a 2021. május 17-i előadás címe1 című darabot, ahol a felperes a darabban a zsebórát rossz helyre helyezte el. Az előadás címe3 című előadás 2021. november 9. napján tartott próbáján nem gyűjtötte meg a füstölőt, hiányosan helyezte el a kellékeket. A felperes által írt, a darab előadáshoz tartozó szcenárium munkavégzésre alkalmatlan volt, azt újra kellett írni.

[15] A második felmondási indok kapcsán előadta, hogy felperes nyílt színi változást csak elvétve végzett, mert nem bíztak abban, hogy jól végzi a munkáját.

[16] A harmadik felmondási indok tekintetében fenntartotta, hogy a felperes több alkalommal is részt vett a előadás címe című előadásban, kihelyezéseit több esetben is korrigálni kellett. Továbbra is fenntartotta azon hivatkozását, hogy a felperes az előadás címe1 című előadás próbáján a kellék kanapén elaludt.

[17] Az ötödik felmondási indokkal kapcsolatban előadta, hogy a felperest azért nem bízták meg semmilyen színpadi effekt elvégzésével, mert a vezetője tudta, hogy azt nem lehet rábízni. A karbantartási és javítási munkálatok közül csak a könnyebb, egyszerűbb feladatokat végezte el.

[18] Az októberi raktárpakolással kapcsolatban az alperes előadta, hogy a felperes pakolás helyett a telefonját nyomkodta, amiért szóbeli figyelmeztetést is kapott a kelléktárvezetőtől. Ezt követően csak abban segített, hogy az ajtót kinyitotta a kollégái előtt, amíg ők pakoltak.

Viszontkereset

[19] Az alperes viszontkeresetében kérte a felperes kötelezését a jogalap nélkül kifizetett végkielégítés, azaz nettó 478.800 forint kamat megfizetésére. Előadta, hogy az alperes tévesen fizette ki a végkielégítést, mivel a felperes munkaviszonyát a képességeivel összefüggő okból szüntette meg, így nem volt jogosult végkielégítésre.

Ellenkérelem

[20] A felperes az érdemi ellenkérelmében a végkielégítéssel kapcsolatos viszontkereset elutasítását kérte, hivatkozással arra, hogy az nem volt jogalap nélküli, hiszen

a felmondásban rendelkezett róla az alperes. Amennyiben az alperes tévedésre hivatkozik, úgy a viszontkeresete elkésett, ugyanis a saját jognyilatkozatát nem támadta meg a tévedés felismerésétől, vagyis a keresetlevél kézbesítését követő 30 napon belül.

Az elsőfokú bíróság határozata

[21] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 3.661.830 forint kártérítést, ezen összeg után kamatot, 100.000 forintot elmaradt cafetéria juttatás címén, ezen összeg után kamatot, valamint 269.915 forint perköltséget, a viszontkeresetet elutasította.

[22] Az elsőfokú bíróság mindenekelőtt rögzítette, hogy amennyiben a felperes olyan hibát követett el, amely veszélyeztette az előadást, arról az előadás felügyeletével megbízott ügyelőnek feljegyzést kellett volna készítenie, de ilyen feljegyzés nem készült.

[23] A felmondás első indokával kapcsolatban a bíróság a meghallgatott tanúk vallomása alapján arra a következtetésre jutott, hogy a próbák során mindenki hibázik, de magák a próbák tulajdonképpen pont azt a célt szolgálják, hogy a hibák kiderüljenek. A felperes 8 éve dolgozott az alperesnél, mely idő alatt sem ügyelői feljegyzésben, sem írásbeli figyelmeztetésben nem részesült. Az egyetlen szóbeli figyelmeztetést nem a munkavégzésével összefüggésben kapta. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint valószerűtlen, hogy az alperes 8 év munkavégzést követően jött rá, hogy a felperes önálló munkavégzésre egyáltalán nem képes, így megállapította, hogy ezen indok nem valós.

[24] A felmondás második indokával kapcsolatban a bíróság hangsúlyozta, hogy a tanúvallomások alapján megállapítható volt, hogy a kellekesek vagy önként vállalták ezek a feladatokat vagy egymás között osztották meg. A felperes alkatából adódóan a legtöbb ilyen feladatot nem tudta ellátni vagy olyan előadásokba volt beosztva, ahol erre nem is volt szükség. Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy az alperes maga nyilatkozott úgy, hogy az utolsó egy évben szándékosan nem bízta meg ilyen feladattal a felperest, így a felmondás ezen indoka nem világos, hiszen nem állapítható meg, hogy milyen ok alapján kéri az alperes számon a felperes mulasztását, ha nem vett részt a nyílt színi változásokban. A közreműködői díjra vonatkozó alperesi hivatkozás is azt támasztja alá, hogy mivel ilyen díjat nem kapott a felperes, ez igazolja, hogy nem is végzett ilyen feladatot, így ezen felmondási indok nem okszerű.

[25] A felmondás harmadik indokával kapcsolatban a bíróság megállapította, hogy a felperes igazolta, hogy mindössze két próbán vett részt, előadáson nem, mert ezt követően betegszabadságra ment, így ezen indok nem lehet a munkaviszony megszüntetésének jogoszerű oka.

[26] A felmondás negyedik indokával kapcsolatban, miszerint a felperes elaludt, az elsőfokú bíróság megállapította, hogy egy tanú volt, aki látta a felperest a szófán feküdni behunyt szemmel, de az alperes nem bizonyította, hogy a felperes valóban elaludt volna, így a

felmondási indok nem valós. A bíróság rámutatott arra, hogy a valóság bizonyítása esetén is vizsgálni kellett volna annak okszerűségét is, mivel az alperes nem jelölt meg olyan mulasztást, amely a felperes elalvásával összefüggésben merült volna fel. Figyelemmel arra, hogy nem került kétséget kizáróan bizonyításra, hogy a felperes elaludt, így a bíróság mellőzte annak vizsgálatát, hogy a felperes ténylegesen melyik munkavállalókkal került egy műszakba beosztásra.

[27] A felmondás ötödik indokával kapcsolatban az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a nyílt színi változásokban és a színpadi effektek végzésében is részt vett, így a felmondás ezen indoka sem valós.

[28] A felmondás hatodik indokával kapcsolatban, miszerint karbantartási és javítási munkálatokban nem vett részt, az elsőfokú bíróság nem fogadta el az alperes azon hivatkozását, hogy mindenkinek minden javítási munkában részt kellett vennie. Nem volt megállapítható, hogy a felperes válogatott volna a feladatok között, így ezen felmondási indok sem valós.

[29] A felmondás hetedik indokával kapcsolatban az októberi raktárpakolás kapcsán az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes nem a teljes raktárpakolás ideje alatt nem végzett tevékenységet, de mikor a vezetője ezt szóvá tette, ismét részt vett a feladatban, így ezen felmondási ok nem szolgálhat okszerűen a munkaviszony megszüntetés alapjául.

[30] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes nem bizonyította a felmondás egyes indokainak a valóságát, illetve okszerűségét, így jogellenesen szüntette meg a jogviszonyt.

[31] Az elsőfokú bíróság a viszontkeresetet elutasította, figyelemmel arra, hogy az alperes a tévedés felismerésétől számított 30 napos határidőn belül a saját jognyilatkozatát nem támadta meg. A megtámadási határidőt elmulasztotta.

Fellebbezés

[32] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását és a felperes kötelezését kérte első-, és másodfokú perköltség megfizetésére.

[33] Az alperes elsődlegesen arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg. Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe az alperes által csatolt kimutatásokat, melyből kitűnik, hogy az eredményességi pótlék megállapítására az alperesnél félévente kerül sor és a felperes 2016. és 2017. I. félévében okirattal bizonyítottan nem volt jogosult ilyen pótléokra, a felettese megjegyzése alapján szétszórtság és pontatlanság, valamint nem kellően gyors munkavégzése miatt. Ezzel ellentétben az elsőfokú bíróság tényként rögzítette, hogy a felperes 2015. és 2020. június 30. között minden évben eredményességi pótlékra volt jogosult.

[34] Az alperes álláspontja szerint egyébként az elsőfokú bíróság az alperes egyes nyilatkozatait, a csatolt bizonyítékokat nem vette figyelembe, a tanúvallomásokat nem értékelte elfogulatlanul.

[35] Hivatkozott arra, hogy a tanúvallomásokból egyértelműen kiderült, hogy a felperes nagy arányban hibás munkavégzése miatt folyamatosan nagyobb odafigyeléssel kellett őt ellenőrizni. A munkavégzésére csak a kelléktár dolgozói láttak rá, hiszen ők javították a felperes munkáját, a díszítők, ügyelők, felső gépkezelők már csak a kész egészet látták. Ezenkívül tanú2 a felperes felettese úgy nyilatkozott, hogy egyik munkatárs elmondta neki, hogy úgy érzi, mintha két ember helyett kellene dolgoznia és ezt követően már ő is úgy osztotta be a munkavállalókat, ha pl. hat kellékes kellett, akkor a felperest odatette hetediknek.

[36] Ügyelői jelentésre pedig azért nem került sor, mert a közvetlen kollégái mindig kijavították a felperes munkáját. Az egész kelléktárra, mint szervezeti egységre nézve, hátrányosan hatott volna, ha a felperes munkájának hiányosságairól ügyelői jelentés született volna. Egy-egy hiba a próbák folyamán megengedett, de a felperes munkája az esetek 50 %-ában javításra szorult. Ennek következtében helytelen az elsőfokú bíróság következtetésre, miszerint a felperes munkaviszonyának megszüntetésére csak az ügyelői jelentésben rögzített hibák szolgálhattak volna alapul. Azzal, hogy a közvetlen kollégáinak folyamatos többletmunkát okozott a hibás munkavégzése, illetve, hogy beosztásakor plusz egy emberrel kellett számolni a vezetőjének, megalapozott indok arra, hogy a felperes munkájára továbbiakban nincs szükség, ezáltal a felmondás okszerű.

[37] A felmondás első indokával kapcsolatban előadta, hogy az elsőfokú bíróság teljességgel mellőzte tanú1 által előadottakat, aki elmondta, hogy a felperes rendszeresen késett és amely munkákkal megbízta, azokat le kellett ellenőrizni, és újra elvégezni. Több alkalommal előfordult, hogy nem a lista alapján dolgozott. tanú6, tanú7, tanú5 és tanú8 tanúk nem voltak a felperes közvetlen munkatársai, így nem láttak rá közvetlen munkavégzésére. Ezzel szemben tanú1 és tanú2 a felperes közvetlen felettesei elmondták, hogy többször elbeszélgettek vele a munkavégzéssel kapcsolatos problémákról. Az alperes által csatolt okiratokban pedig tényszerűen és dokumentáltan megjelenik, hogy a felperes munkavégzésével folyamatosan probléma volt.

[38] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése során tévesen értelmezte azt az alperesi előadást, a TÉR JUTALOM nem azért jár a munkavállalóknak, mert a munkájukat olyan jól végezték, hanem egy konkrét, általában a munkakörből elkülönült feladat elvégzését értékelte a munkáltató. A felperesnek TÉR feladatként csak annyi volt a dolga, hogy egy már kézzel megírt szcenáriumot begépeljen, melyet megoldott, de nem jelenti azt, hogy a többi munkakörébe tartozó feladatát is a TÉR értékelés szerinti minőségben végezte volna.

[39] Előadta, hogy a szcenáriumok frissítésének rendjét a kelléktári dolgozók viszonylatában kizárólag a kelléktár dolgozói ismerhették, más szervezeti egységek dolgozóinak erre semmilyen rálátása nem volt. tanú2 és tanú1 is elmondta, hogy a felperes nem ismerte a szcenáriumokat, nem frissítette és volt úgy, hogy többéves szcenáriumokból dolgozott időnként. A meghallgatott tanúk egybehangzóan nyilatkoztak arról, hogy

rendszeresen frissítik a scénáriumokat. tanú3 pedig elmondta, hogy amikor felhívták a felperes figyelmét arra, hogy scénárium alapján kell dolgozni, felháborodott azon. A felperes nem követte a scénáriumban rögzített változásokat, mely alapján kellett a munkáját végeznie. Az alperes hangsúlyozta, hogy az a munkáltatónál a szabály, hogy a központi számítógépen lévő scénáriumból kell dolgozni, amit a felperes a közvetlen munkatársai előadásai szerint is elmulasztott.

[40] A felperes munkavégzésével kapcsolatban csak tanú8 tett pozitív előadást, de ő is csak a gyorsaságára utalt. A felperes feladata nem a dinamizmus és a gyorsaság volt, hanem hogy pontosan, lehetőleg hiba nélkül helyezze el a kellékeket a megfelelő helyen.

[41] A felmondás második indokával kapcsolatban az alperes előadta, hogy az elsőfokú bíróság tévesen következtetett arra, hogy a felperes az alkatából kifolyólag nem tudott nyílt színi változásokat ellátni. A felperes alkalmas lett volna tükör, sajtvető katapultok, diótörő baba, szobainas stb. bevételére, kellékek összeszedésére, lámpával pásztázására, asztal igazítására, a nyílt színi változás keretében. Azonban a felperes annyira pontatlanul végezte a nyílt színi változásokat is, hogy az előadások minőségének védelme érdekében a kollégái nem bízták meg ilyen feladattal. tanú2 pedig előadta, hogy a felperesre xs-s méretű ruhát sikerült a raktárból összeszedni, így az alkatának megfelelő ruhával rendelkezett.

[42] A füstgép kapcsán is rosszul értelmezte az elsőfokú bíróság a tanú2 által előadottakat. A tanú egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy a darabok 70-80 %-a érintett nyílt színi változásokkal vagy színpadi effektekkel, de ebben a felperes nem vett részt, mivel a feladatait hiányosan vagy hibásan végezte. A felperes egyébként a saját maga által csatolt közreműködői díjakról szóló kimutatásban is igazolja, hogy csökkent a nyílt színi változásokban történő részvétele (2015-ben 44.000 forint, 2016-ban 128.000 forint, 2017-ben 94.000 forint, 2020-ban 2.000 forint közreműködési díjat igazolt). A közreműködési díjak összegének csökkentése arra vezethető vissza, hogy a felperesre nem mertek ilyen feladatot bízni a munkatársai az előadások sikerei érdekében.

[43] Az alperes rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletben összemossa a nyílt színi változást a színpadi effekt feladataival. A nyílt színi változás a színpadon a közönség jelenlétében nyitott függöny mellett, sötét ruhában végzett színpadi cselekvés, amikor a munkatárs nincs takarásban. A színpadi effekt végzése általában takarásban történik, így pl. konfetti szórás, rózsaszírom szórás, a füstölés is színpadi effektnek minősül, mert általában takarásban végzik.

[44] A felmondás negyedik indokával kapcsolatban az alperes előadta, hogy a felperes állításával szemben maga az alperes és a felperes volt közvetlen kollégái is állították, hogy az előadás címe1 című opera színpadi próbája során az első felvonás, második felében aludt el és akkor ébredt, amikor kitört a szünet. Ezt a tényt tanú2 a felperes akkori felettese is megerősítette, mivel a felperes saját maga elismerte a tanúnak, hogy „jó hát fáradt voltam”.

[45] Az alperes megjegyezte, hogy a színpadi próba egyebekben arra szolgál, hogy a próbán résztvevők gyakorolják feladataikat az előadásra, rögzüljenek az előadással kapcsolatos feladatok és a többi színpadon tevékenykedő munkatárssal összehangolják a munkavégzést. Ezt a feladatot lehunyttal szemmel nem lehet teljesíteni. A tanúk is elmondták,

hogy nem elegendő hallani, hanem látni is kell, egyébként a munkájukat nem tudják megfelelően elvégezni. A fentieken túl a színpadon a kellékszófán történő elalvás, de a 10-15 percre történő szemlehungyás is súlyosan rombolja a szemtanú és a hallomásból értesülők munkamorálját.

[46] A felmondás ötödik indokával kapcsolatban az alperes a tanúkkal igazolta, hogy a nagyszámú (70-80 %) színpadi effektet és nyílt színi változást tartalmazó előadásokból a felperes mindösszesen néhányat végzett el.

[47] A felmondás hetedik indokával kapcsolatban, miszerint a felperes a raktárpakolásban nem vett teljeskörűen részt, tanú2 egyértelműen nyilatkozott. Az alperes álláspontja szerint a feladatot a felperesnek a felettese felszólítása nélkül is el kellett volna végeznie.

[48] A fentiek alapján az alperes okiratokkal és tanúkkal igazolta, hogy a felperes a kiadott feladatokat nem, vagy hiányosan végezte el, önálló munkára egyáltalán nem volt képes. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság többször mellőzte és nem vette figyelembe az alperes állításait alátámasztó tanúvallomásokot, a csatolt okiratokat, valamint nem értékelte azt a tényt, hogy a tanúk közül a felperes közvetlen kollégáinak előadása a felmondás indokai megalapozottságának alátámasztására nagyobb relevanciával bírnak.

[49] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem indokolta, hogy miért mellőzte tanú1 és tanú2 tanúvallomásainak a szcenáriumokra és a felperes hibás munkavégzésére vonatkozó előadásait, mellyel megsértette a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 346.§-át.

Fellebbezési ellenkérelem

[50] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, valamint az alperes perköltség megfizetésére kötelezését kérte.

[51] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és megfelelően értékelte a felek által előadottakat és a tanúk vallomását. Hivatkozott arra, hogy az alperes a felmondásában nagyrészt általánosságokat írt, és azt a későbbiekben az elsőfokú eljárás során jelölte meg konkrétan.

[52] A felmondás első indokával kapcsolatban megjegyezte, hogy a felperes minden évben megfelelt minősítést, valamint jutalmat is kapott. A tanúk előadásai pedig alátámasztották, hogy mindenki hibázik és az alperes nem bizonyította, miszerint a felperes 50 %-ban hibásan végezte a munkáját. A meghallgatott tanúk – kivéve a közvetlen feletteseket – nem tettek a felmondást alátámasztó vallomást, pedig ők együtt dolgoztak a felperessel, így volt rálátásuk a munkájára. Az alperes az ellenkérelmében az előadás címe3 című előadás vonatkozásában olyan mulasztást jelöl meg, amely egy már a felmondást követő

előadáson következett be. A felmondás második indokával kapcsolatban megállapítást nyert, hogy a felperes részt vett a nyílt színi változásokban.

[53] A felmondás harmadik indokával kapcsolatban az alperes nem vitatta az elsőfokú bíróság álláspontját, tehát ezen indok jogellenes.

[54] A felmondás negyedik indokával kapcsolatban pedig az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a felperes ténylegesen elaludt volna, így ezen indok nem valós.

[55] A felmondás ötödik indokával kapcsolatban bebizonyosodott, hogy a felperes az művészeti egységben 2021. október 2-án a előadás címe2 című előadásban végzett füstölést, így ezen indok sem megalapozott.

[56] A felmondás hatodik indokával kapcsolatban az alperes nem vitatta, ezen ítéleti megállapításokat, ezért a felmondás ezen indoka jogellenes.

[57] A felmondás hetedik indokával kapcsolatban rámutatott arra, hogy az esetre 2021. tavaszán került sor, a felmondásra 2021. november 8-án, így okszerűen nem alapozhatta meg a felmondást.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indoka

[58] Az alperes fellebbezése alapos.

[59] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást helytállóan állapította meg, a döntésével és a jogi indokolásával azonban nem értett egyet a másodfokú bíróság, ezért az elsőfokú ítéletet a Pp.383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a keresetet elutasította.

[60] A Pp. 370.§ (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a (2) – (4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, fellebbezési ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371.§ (1) bekezdés a) – d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak.

[61] A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 65.§ (1) bekezdése kimondja, hogy a munkaviszonyt, mind a munkavállaló, mind a munkáltató felmondással megszüntetheti.

[62] A 66.§ (1) bekezdés a munkáltató felmondását köteles megindokolni. A (2) bekezdés értelmében a felmondás indoka a munkavállaló munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával, képességével vagy a munkáltató működésével összefüggő ok lehet.

[63] Az MK 95.számú állásfoglalás II. pontja szerint az írásban közölt munkáltatói felmondásból a felmondás okának világosan ki kell tűnnie. E nélkül a bíróság megállapítja a munkaviszony megszüntetésének jogellenességét. E törvényi követelménynek a felmondás indokolása abban az esetben felel meg, ha tartalmazza azokat a konkrét tényeket, illetve körülményeket is, amelyekre a munkáltató a felmondást alapította. Nem szükséges azonban a felmondási ok részletes leírása, hanem a körülményekhez képest elegendő az ok összefoglaló megjelölése is.

[64] Az állásfoglalás indokolása szerint a munkáltatói felmondás kelléke, hogy a felmondást a munkavállalóval írásban kell közölni és abból a felmondás okának világosan ki kell tűnnie. A törvénynek ezekkel az alakiságokkal az a célja, hogy a munkavállaló a felmondás vele történt közlése után, nyomban megismerhesse és ellenőrizhesse azokat az okokat, amelyekre a munkáltató a felmondást alapítja és ennek eredményéhez képest módja legyen – esetleg már a munkáltató által, az Mt. 89.§-ának (4) bekezdése alapján lehetővé tett egyeztetés során – a felmondás indokolását vitatnia, illetve cáfolnia is. Így pl. világos az az indokolás, amelyben a munkáltató pontosan leírja, hogy a munkavállalót egymást rövid időközönként követő három alkalommal, a munkaidő alatt italos állapotban találták, de világos, a pusztán azt rögzítő indokolás is, hogy a munkavállaló a munkaidő alatt rendszeresen italozott.

[65] Nem világos a fentiekhez képest az az indokolás, amely nem öleli fel azokat a tényeket és körülményeket, amelyekből kitűnik, hogy a munkavállaló munkájára miért nincs szükség és így nem nyújt a munkavállalónak lehetőséget sem azok ellenőrzésére, sem a munkaügyi jogvitára való felkészülésre. Ilyen megítélés alá esik különösen a tartalmatlan, közhelyszerű indokolás, pl., hogy „a munkavállaló nem felelt meg a személyhez fűzött várakozásnak, vagy pl.,ha a munkáltatónál a munkavállaló munkakörének betöltésére más elképzelések alakultak ki”. Elegendő tehát annak előadása a felmondás indokolásában, hogy pl., az anyagkönyvelő rendszeresen elemi számítási hibákat követ el, de nem feltétlenül szükséges azoknak az eseteknek a tételes ismertetése, hogy melyek voltak és mikor, milyen körülmények között történtek a hibák.

A felmondás első indoka, miszerint a kiadott feladatokat nem vagy hiányosan végezte el a felperes, önálló munkára egyáltalán nem képes.

[66] A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezen felmondási indok világos, így annak valóságát és okszerűségét kellett vizsgálni.

[67] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a felperes munkavégzésére elsősorban tanú2, tanú1 látott rá teljeskörűen, akik a felperes felettesei voltak több éven keresztül. Az alperes fellebbezése megalapozott volt, miszerint az elsőfokú bíróság a fenti tanúk vallomását nem vette figyelembe a felperes munkájának elbírálása szempontjából, és annak indokát sem adta.

[68] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a felperes kellékes-bútoros munkakörben dolgozott az alperesnél. E munkakörben a legfontosabb szakmai feladatai az alábbiak voltak:

- a) a próbákon és előadásokon a szükséges kellékek előkészítése, kihelyezése un. szcenárium alapján, továbbá szállításra begyűjtése, elpakolása, raktározása;
- b) szcenárium megírása, az abban való változások lekövetése, a más által megírt szcenárium megtanulása;
- c) közreműködés a kellékek átvételében, nyilvántartásában, leltározásában, raktározásában és korlátozott karbantartásában;
- d) a kelléktár használatában lévő raktárak és helyiségek rendjének, rendezettségének és tisztaságának folyamatos fenntartása;
- e) részvétel az előadások lebonyolításában függöny mögött vagy nyílt színen, közönség elé kerülve kulturált magatartás tanúsítása az elvárás feladatát ilyenkor munkaruhában vagy csuhában végzi;
- f) felel a kezelésében lévő kellékekért, bútorokért és egyéb felszerelésekért.

[69] tanú1 2013-tól 2020. július 27. napjáig volt a felperes felettese, kelléktár vezető munkakörben. tanú1 a tanúvallomása során előadta, hogy a felperes rendszeresen késett azokkal a feladatokkal, amelyekkel megbízta, továbbá rendszeresen le kellett őt ellenőrizni. Több alkalommal előfordult, hogy nem a kiadott lista alapján helyezte el a kellékeket a színpadra vagy az öltözőben. A felperes a kelléktárban elérhető szcenáriumot nem vette figyelembe, nem követte nyomon a változásokat, nem emlékezett, ebből adódóan rendszeresen hibázott. A tanú elmondta azt is, hogy külön embert tett a felperes mellé, aki minden munkáját leellenőrizte. A tanú azt is elmondta, hogy több alkalommal jelezte a munkáltatónak, hogy problémák vannak a felperes munkavégzésével. A tanú vallomása szerint a felperes munkáját, annak ellenőrzését követően esetek felében javítani kellett. Előadta, hogy a felperessel kb. két évente közölte, hogy keressen új munkahelyet, illetve kapja össze magát.

[70] tanú2 2020. szeptemberétől volt a felperes vezetője. A tanú előadta, hogy a felperessel rendszeresen voltak problémák, pontatlan, agresszív is volt. Többször leült vele megbeszélni a problémákat, de nem javult a helyzet. Előadta ő is, hogy a szcenárium szerint készítik ki a kellékeket, mely a központi gépen fent van és a változást mindig aktuálisan kell rögzíteni. Az volt az elvárás a munkavállalók felé, hogy nézzék meg a szcenáriumot, de a felperes ennek ellenére ezt nem tette meg, többéves szcenáriumokból dolgozott. Folyamatosan korrigálni kellett a felperes hibáit, több munkavállaló is foglalkozott ezzel. A tanú elmondta azt is, hogy volt olyan munkavállaló, aki úgy nyilatkozott, hogy úgy érzi, mintha két ember helyett dolgozna és ezt követően már ő is úgy osztotta be a munkavállalókat, ha pl. hat kellékes kellett, akkor a felperest tette oda hetediknek.

[71] tanú3 kellékes szintén úgy nyilatkozott, hogy bár mindenki hibázik, de a legtöbbet a felperes hibázott. Felhívták a figyelmét arra, hogy a szcenárium alapján kell dolgoznia, melyen fel volt háborodva, nem követte a változásokat. Arra is volt példa, hogy a felperes többéves szcenáriumokból dolgozott, a tanú mindig javította hibáit, mindig ment utána.

[72] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy az elsőfokú ítéletben megjelölt további tanúk csak részben láttak rá a felperes feladatainak ellátására, teljes egészében nem, így nyilvánvalóan nem tudtak teljeskörű, hiteles tanúvallomást tenni.

[73] A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy az a körülmény, hogy az ügyelői jelentésben nem szerepeltek a felperes hibái, nem jelenti azt, hogy a felperes munkavégzése megfelelő volt, melyet az sem támaszt alá, hogy nem kapott írásbeli figyelmeztetést. A munkáltató a lefolytatott bizonyítási eljárás során a tanúvallomásokkal bizonyította, hogy a felperes munkavégzése nem volt megfelelő, folyamatosan hibázott, hiányosan végezte a munkáját, ezért ezen felmondási indok világos, valós és okszerű.

A felmondás második indoka: nyíltszíni változásokat nem vállalta, és rá sem merték bízni

[74] A felperes munkaköri leírásába beletartozott, hogy nyíltszíni változásokon meg kell jelennie, kellékeket kellett elhelyeznie. tanú2 előadása alapján megfelelő méretű ruhát is kapott a felperes. A nyíltszíni változás a színpadon a közönség jelenlétében, nyitott függöny mellett, sötét ruhában végzett színpadi cselekvés, amikor a munkavállaló nincs takarásban.

[75] A felperes felettesei, munkaköri feladat, illetve felmondási indok kapcsán is úgy nyilatkoztak, hogy a felperes nem végezte megfelelően a munkáját. tanú2 a füstgéppel kapcsolatban elmondta, hogy arra kérte a felperest, legalább tanulja meg kezelni, de erre sem volt képes. A tanú nyilatkozata szerint a darabok 70- 80 %-a érintett nyíltszíni változásokkal vagy színpadi effekttel. tanú2 tanú elmondta, hogy a felperes pontatlanul végezte a nyíltszíni változásokat és ezért nem is osztott rá feladattokat az előadások és a próbák sikeres lefolytatása érdekében.

[76] Az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes a testalkata miatt nem tudott ilyen munkát elvégezni. A munkáltató az elsőfokú eljárás során végig következetesen hivatkozott arra, hogy kisebb, apróbb kellékeket tudott volna mozgatni a nyíltszíni változások során. A csatolt dokumentum szerint pl. alkalmas lett volna a tükör, sajtvető katapultok, diótörő baba, szobainas bevételére, kellékek összeszedésére, lámpával pásztázásra, asztal igazításra, nyíltszíni változás keretében. A tanúk előadása szerint azonban a felperes annyira pontatlanul végezte a nyíltszíni változásokat, hogy az előadások minősége, védelme érdekében a kollégái nem bíztak rá ilyen feladatot.

[77] A másodfokú bíróság álláspontja szerint téves az elsőfokú bíróság következtetése, mivel szándékosan nem bízták meg ilyen feladattal a felperest, ezért nem

állapítható meg a jogellenesség. Ezen felmondási indok éppen amiatt a jogszerű, mivel a felperes úgy végezte a munkáját, hogy az alperes az előadások sikere érdekében a munkakörébe tartozó feladat egy részével nem merte őt megbízni. Ennek következtében ezen felmondási indok is világos, valós és okszerű.

A felmondás harmadik indoka: előadás címe

[78] Az alperes a fellebbezésében ezen felmondási indok vonatkozásában nem terjesztett elő fellebbezést, így a másodfokú bíróság elfogadta az elsőfokú bíróság álláspontját, mely szerint ez felmondási indok jogellenes.

A felmondás negyedik indoka: elalvás

[79] A perben meghallgatott tanúk közül, tanú2, a felperes felettese megerősítette, hogy a felperes elaludt, miközben zajlott a próba. A felperes az esetet követő vezetői felelősségre vonás után beismerte, hogy elaludt és azzal indokolta, hogy „jó hát fáradt voltam”. tanú3 tanú is látta, hogy a felperes a színpad szélén, a kanapén lehunyt szemmel fekszik.

[80] tanú1 tanú elmondta, hogy két munkavégzés közötti időszakban, amikor pl. lement a délelőtti előadás és pihentek, akkor a munkaközi szünetekben el lehetett aludni, munkavégzés közben azonban nem. A színpad szélén soha senki nem aludt el, ezt egy tanú sem támasztotta alá.

[81] tanú2, a felperes felettese pedig elmondta, hogy a felperes elalvása vezetett oda, hogy tarthatatlanná vált a helyzet. Ekkor kezdte el a felperest folyamatosan ellenőrizni és kiderült, hogy valótlanságokat mond, a többi munkavállaló helyette dolgozik, ezért fordult a Jogi Osztályhoz, hogy szüntessék meg a felperes jogviszonyát.

[82] Figyelemmel arra, hogy ezen tényt tanú2 és tanú1 is alátámasztotta, ezért a másodfokú bíróság ezen felmondási indok vonatkozásában is megállapította, hogy az világos, valós és okszerű. A másodfokú bíróság nem fogadta el az elsőfokú bíróság következtetését, miszerint az alperes nem bizonyította, hogy a felperes valóban elaludt. A másodfokú bíróság egyetért az alperes fellebbezésében foglaltakkal, melyet az elsőfokú eljárás során meghallgatott tanúk is alátámasztottak, miszerint a színpadi próba arra szolgált, hogy a próbán résztvevők gyakorolják feladataikat az előadásra, rögzüljenek az előadással kapcsolatos feladataik és a többi, a színpadon tevékenykedő munkatárssal összehangolják a munkavégzést. Ezt a feladatot lehunyt szemmel nem lehet teljesíteni, tehát amennyiben a felperes csak 10-15 percre lehunyt volna a szemét, akkor is súlyos mulasztást követett volna el, mert nem követte a színpadi próba folyamatát. A fentiekén túl, a színpadon a kellékszófán történő elalvás a munkamorált is súlyosan rombolhatta.

A felmondás ötödik indoka. színpadi effektek

[83] Színpadi effektek végzése általában takarásból történik, tehát a közönség előtt, sötét ruhában sem látja senki a színpadi effektet végzőt, pl. konfetti szórás, rózsaszirm szórás. tanú1 úgy nyilatkozott, hogy a felperes a színpadi effektekben nem vett részt, tanú2 pedig elmondta, hogy a színpadi effekteket egymás között beszélük meg a munkavállalók, hogy kinek kell ezt elvégeznie, vagy önként lehet jelentkezni, vagy megbeszéljük. Ezeknél a megbeszéléseknél a felperes hátra húzódott, nem jelentkezett önként, nem látta, hogy ilyet végzett volna. tanú3 vallomása szerint, a felperes nem végzett színpadi effekteket. A felperes egyebekben úgy nyilatkozott, hogy egyedül a előadás címe2 előadásban végzett füstölést, más előadásban nem végzett színpadi effekt feladatokat.

[84] Figyelemmel arra, hogy a munkáltató a felperesre nem mert rábízni színpadi effekteket sem, ezért ezen felmondási indok is valós, világos és okszerű.

A felmondás hatodik indoka: karbantartás és javítási munkálatok

[85] Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének ezen részét nem támadta, így ezen felmondási indok jogellenes.

A felmondás hetedik indoka: októberi raktárpakolás

[86] Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta tanú2 tanú vallomását, aki elmondta, hogy a felperes nem végzett munkát, hanem a telefonját nyomogatta, majd azt követően kizárólag abban segített, hogy kinyitotta az ajtót. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra az álláspontra, hogy ezen felmondási indok nem valós. A másodfokú bíróság megítélése szerint azon munkavállaló, aki nem végzi a munkaköri feladatát, azaz nem segít az apró kellékek dobozolásában, hanem leül a raktárban és elkezd a telefonját nyomkodni, nem megfelelő munkavégzés, ezért ezen felmondási indok is világos, valós és okszerű.

[87] A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy a felmondás akkor is jogszerű, ha akár egy felmondási indok vonatkozásában megállapítható annak valósága, világossága és okszerűsége. Figyelemmel arra, hogy a felmondás első, második, negyedik, ötödik és hetedik pontja vonatkozásában a másodfokú bíróság megállapította a jogszerűséget, ezért a munkáltató felmondása jogszerű, így a másodfokú bíróság a keresetet elutasította.

[88] A bírói gyakorlat egységes abban, hogy több felmondási indok esetén, egyetlen indok bizonyítottsága is megalapozhatja a megszüntető jognyilatkozat jogszerűségét, ha abból megállapítható, hogy a munkaviszony a továbbiakban nem tartható fenn és ezért a munkavállaló munkájára a továbbiakban nincs szükség (BH2003.211.).

[89] A fentiek alapján a másodfokú bíróság a rendelkező rész szerint határozott.

Záró rész

[90] A másodfokú bíróság a Pp. 83.§ (2) bekezdés alapján kötelezte a felperest az alperes első-, és másodfokú perköltségének megfizetésére, amelynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-a alapján határozott meg.

[91] A felperes munkavállalói költségkedvezményre jogosult, így a perben felmerült eljárási illetéket és fellebbezési illetéket a Pp. 102. §-a alapján az állam viseli.

[92] A másodfokú bíróság a határozatot a Pp. 376.§-a alapján tárgyaláson kívül hozta meg.

[93] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 365.§-a zárja ki.

Budapest, 2024. január 30.

dr. Vajas Sándor s.k.

dr. Kovács Edit s.k.

dr. Kulisity Mária s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró